

Rättigheter och skyldigheter på nätet

Lektionen handlar om lag och rätt och brott på nätet.

Lektionsförfattare: [Boel Nygren](#)

Till läraren

1. Vanliga brott på nätet
2. Rätt eller fel att göra på nätet
3. Fortsätt med nästa lektion

LÄRARINSTRUKTIONER

Syftet med lektionen

Syftet med lektionen är att eleverna ska förstå hur lagar om förtal, hets mot folkgrupp, kränkande fotografering med flera, tillämpas vid brott då vi publicerar oss på nätet.

Förberedelser

Du bör ha satt dig in i vilka brott man kan riskera att begå genom att publicera sig på nätet. Vi rekommenderar att du tar del av presentationen nedan, samt läser Internetstiftelsens Internetguide "[Vad får man säga på nätet?](#)".

Genomförande

Inled med att låta eleverna ta reda på mer om de lagbrott som kan hänga ihop med publicering på nätet. Det gör de genom att på egen hand söka informationen i en sökmotor. Beskriv gemensamt de olika brotten. Avslutningsvis får eleverna testa sina kunskaper genom att ta ställning till påståenden om rätt och fel på nätet. Du hittar utförliga svar på hur man resonerar i ett facit [som du kan ladda ner här](#).

LÄROPLANSKOPPLING

Centralt innehåll i ämnet bild (årskurs 7-9)

Bildframställning

- Rättigheter och skyldigheter, etik och värderingar när det gäller bruk av bilder samt yttrandefrihet och integritet i medier och övriga sammanhang.

Centralt innehåll i ämnet samhällskunskap (årskurs 7-9)

- Vidare ska undervisningen ge eleverna möjlighet att utveckla sin förståelse för vad det innebär att vara en aktiv och ansvarstagande medborgare i ett snabbt föränderligt samhälle.

Information och kommunikation

- Möjligheter och risker förknippade med internet och digital kommunikation samt hur man agerar ansvarsfullt vid användning av digitala och andra medier utifrån sociala, etiska och rättsliga aspekter.

Lektionsdel 1:

Vanliga brott på nätet

Instruktioner

Arbeta i par. Svara på frågorna genom att söka på nätet eller hitta svaren i [presentationen "Brott du kan begå på nätet"](#).

1. Vilka är de brott som är vanligast att man riskerar att begå när man skriver eller publicerar något på nätet?
2. Ta reda på mer om brottsrubriceringarna
 - förtal
 - förolämpning
 - olaga hot
 - ofredande
 - kränkande fotografering
 - uppvigling
 - hets mot folkgrupp
 - olaga våldsskildring.

Lektionsdel 2:

Rätt eller fel att göra på nätet

Instruktioner

Fundera över påståendena och avgör om de är sanna eller falska.

- Jag får googla fram en bild och publicera den på min blogg så länge jag har en länk till webbplatsen där jag hämtade den.
- Om en klasskamrat skriver taskiga sms till mig efter skolan är mina lärare skyldiga att hjälpa mig.
- Det är inte straffbart att sprida falska rykten om någon på nätet.
- Det är olagligt att gå in på någons Facebook-konto utan lov.
- När jag sprider (publicerar vidare) en film på nätet som hetsar mot en folkgrupp har jag begått ett brott.
- En skola får använda elevers skolarbeten och publicera dem på skolans webbplats utan att fråga om lov först.
- Det är stor skillnad mellan att hota någon på nätet jämfört med att hota någon i *verkliga livet*.
- Min kompis får publicera bilder på mig utan att jag ger hen mitt tillstånd.

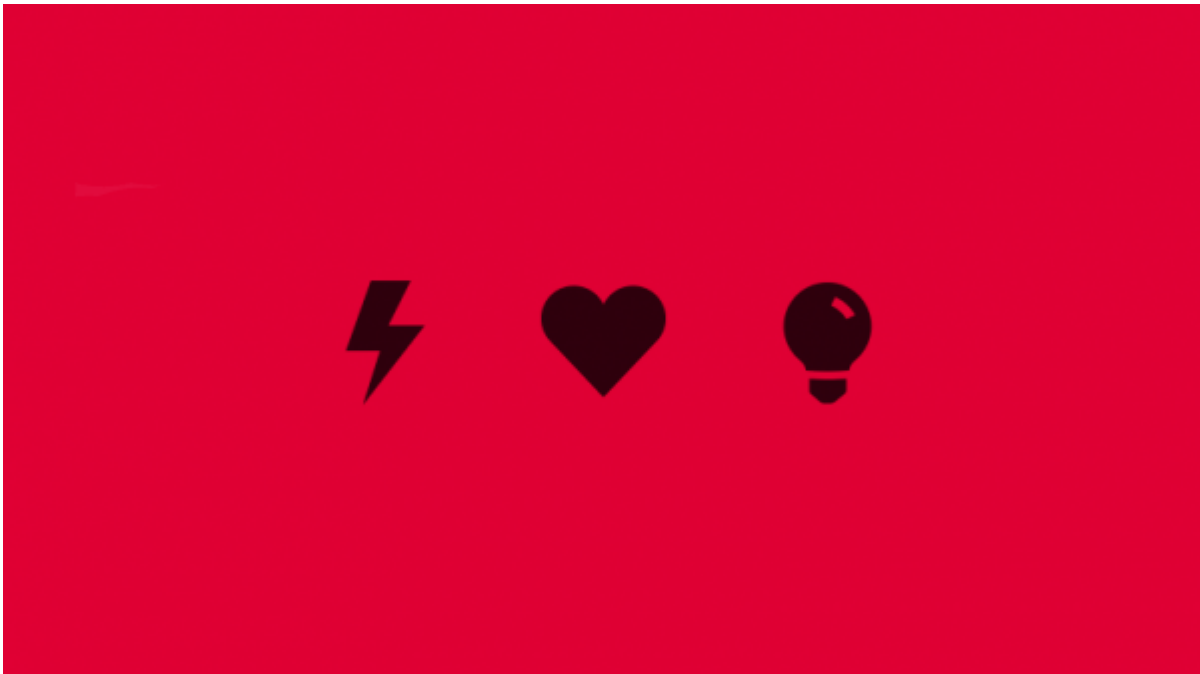
Var du osäker på något finns det svarsförslag [som du kan ladda ner här](#).

Lektionsdel 3:

Fortsätt med nästa lektion

Instruktioner

Få mer kunskap om hur man kan ta ansvar för klimatet på internet i lektionen [Ta ansvar för tryggheten på nätet.](#)

Klar? Klicka här